

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. októbra 2008 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **L. S.**, pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona účinného, o dovolaní obvineného zo dňa 30. júna 2008 proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. februára 2008, sp. zn. 3 To 23/2008, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **L. S.** **sa odmieta.**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Brezno rozsudkom zo dňa 26. novembra 2007, sp. zn. 4 T 50/2007, uznal obvineného **L. S.** za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 16. júna 2007 približne o 9.15 hod. v M., na ulici H. na dvore rodinného domu č. X., pod vplyvom alkoholu na schodoch vedúcich zo záhrady opakovane chytal obidvoma rukami poškodenú **M. S.** okolo pása, rukami ju stláčal od chrbta, bránil jej vojsť do domu a nútil ju, aby mu dala 200 Sk, pričom sa poškodenej **M. S.** zároveň vyhrážal, že ak mu tieto peniaze nedá, rozbije jej televízor a satelit.

Za to mu bol okresným súdom podľa § 189 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8, § 37 písm. m/ Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov, na ktorého výkon bol podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zákona súd uložil obvinenému ústavné ochranné protialkoholické liečenie.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 27. februára 2008, sp. zn. 3 To 23/2008, podľa § 319 Tr. poriadku zamietol odvolanie obvineného a prokurátora ako nedôvodné, nakoľko okresný súd dospel na základe vykonaného dokazovania k správnym skutkovým a právnym záverom, ohľadom viny obvineného, a za to mu uložil podľa zákona zodpovedajúci a primeraný trest.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dňa 30. júna 2008 obvinený, prostredníctvom obhajcu JUDr. M. H., dovolanie a to z dôvodu, že rozhodnutie okresného ako aj krajského súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. poriadku), pretože súdy nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy a na ich základe nesprávne vyhodnotili vec po právnej stránke. Súd ignoroval výpoveď samotnej poškodenej, podľa ktorej ju obvinený objal iba krátko, lebo táto ho hneď odstrčila. Obvinený poškodenej nedal žiadnu facku, nevyhrážal sa jej smrťou, ani zabitím. Taktiež nebolo preukázané, že sa obvinený poškodenej vyhrážal, „že ju pretiahne“, ak mu nedá 200 Sk. Ďalej spochybnil vierohodnosť svedka J. Č. staršieho, ktorý chcel obvinenému výpoveďami poškodiť. Konanie obvineného malo byť právne kvalifikované ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, pretože podľa § 10 ods. 2 Tr. poriadku nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, je jeho závažnosť nepatrná.

Obvinený uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. poriadku, ktorý mal byť naplnený tým, že súd nepostupoval pri výsluchu maloletého svedka J. Č. podľa zákona, keď k výsluchu nebola prizvaná osoba podľa § 135 ods. 1 Tr. por. a výsluch nebol vykonaný využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu. Pri výsluchu maloletého J. Č. bol prítomný iba jeho zákonný zástupca. Z uvedeného dôvodu považoval obvinený tento dôkaz za vykonaný v rozpore so zákonom.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu obvinený navrhol, aby najvyšší súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. februára 2008, sp. zn. 3 To 23/2008, ako aj rozsudok Okresného súdu Brezno zo dňa 26. novembra 2007, sp. zn. 4 T 50/2007, a tomuto prikázal vec znovu prerokovať a rozhodnúť.

K podanému dovolaniu obvineného sa písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno, ktorý navrhol dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. poriadku odmietnuť.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bolo predložené dovolanie obvineného Ľ. S., pri ktorého predložení však okresný súd pochybil, keď obvinenému ustanovil obhajcu za účelom podania dovolania. Odstraňovanie nedostatkov, ktorým je aj podanie dovolania, nie prostredníctvom obhajcu, je podľa § 379 Tr. poriadku v kompetencii dovolacieho súdu. Rovnako však okresný súd pochybil, keď vôbec ustanovil obvinenému obhajcu, nakoľko podľa § 373 ods. 1 Tr. poriadku už dovolanie musí byť podané prostredníctvom obhajcu. Tieto pochybenia však dovolací súd nemohol napraviť bez toho, aby neboli poškodené práva obvineného, a preto konal o dovolaní podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. M. H..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. poriadku) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. poriadku), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. poriadku), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. poriadku (§ 382 písm. c/ Tr. poriadku).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Rozsah preskúmvacieho oprávnenia dovolacieho súdu je v zmysle vyššie citovaného ustanovenia Trestného poriadku obmedzený výlučne na právne posúdenie ustálených skutkových zistení. Dovolací súd nie je legitimovaný posudzovať ani úplnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní.

Hodnotenie, či bol skutok nesprávne právne posúdený, alebo či je rozhodnutie založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, je spravidla závislé na tom, ako bol skutok ustálený v tzv. skutkovej vete, a či popis skutku zodpovedá právnej kvalifikácii. To znamená, že v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. poriadku možno namietat' výhradne právne pochybenia.

Predmetom konania dovolacieho súdu je v tomto prípade posúdiť správnosť subsumpcie skutkového deja ustáleného v napadnutých rozhodnutiach, na ustanovenie skutkovej podstaty zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona.

Dovolacie námietky obvineného L. S. sa vôbec nedotýkajú právneho posúdenia zistených skutkov, ale naopak, priamo a konkrétne spochybňujú skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa.

Podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona, kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až šesť rokov. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania na chránenej osobe, z osobitného motívu, alebo spôsobí ním väčšiu škodu.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona sa chránenou osobou rozumie blízka osoba.

Podľa § 127 ods. 5 Tr. zákona blízkou osobou sa na účely trestných činov vydierania podľa § 189, znásilnenia podľa § 199 ods. 2, sexuálneho násilia podľa § 200 ods. 2, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 alebo nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2 rozumie aj bývalý manžel, druh, bývalý druh, rodič spoločného dieťaťa a osoba, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou podľa odseku 4, ako aj osoba, ktorá s páchatelom žije alebo žila v spoločnej domácnosti.

Skutky vymedzené v rozsudku Okresného súdu Brezno zo dňa 26. novembra 2007, sp. zn. 4 T 50/2007, ktoré neboli žiadnym spôsobom modifikované uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. februára 2008, sp. zn. 3 To 23/2008, boli v súlade s Trestným zákonom správne právne posúdené ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona.

Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. poriadku, tento najvyšší súd obsahovo neskúmal, pretože na to nebola splnená formálna náležitosť spočívajúca v ustanovení § 371 ods. 2 Tr. poriadku a to, že dôvod podľa odseku 1

písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Skutočnosť, že maloletý svedok J. Č. nebol vypočutý v súlade s ustanovením § 135 ods. 1, ods. 3 Tr. poriadku namietal obvinený až v dovolaní podanom prostredníctvom obhajcu. V celom konaní pred súdom (zápisnice z hlavných pojednávaní, písomne podané odvolanie, zápisnica z verejného zasadnutia odvolacieho súdu), ani v štádiu pred podaním obžaloby, (záznam o preštudovaní vyšetrovacieho spisu) obvinený túto skutočnosť nenamietal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto zo všetkých vyššie uvedených dôvodov na neverejnom zasadnutí uznesením podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného L. S. odmietol, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 23. októbra 2008

JUDr. Juraj K l i m e n t, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová